

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับ
รายการข่าวทางโทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ของประชาชนใน
กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับ
รายการข่าวโทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์
กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ลักษณะของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey
Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่ม
ตัวอย่างที่ศึกษาคือ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 360 คน โดยใช้วิธี
การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การนำเสนอเป็นตาราง
แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
และใช้การหาค่า T-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way
ANOVA และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อทดสอบสมมติฐาน
ในการวิจัย โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะทางประชากร

จากจำนวนที่ทำการศึกษากทั้งหมด 360 คน ได้กำหนดตามอาชีพ 6 อาชีพ อาชีพละ 60 คน ซึ่งได้แก่ 1. พนักงานรัฐวิสาหกิจและราชการ 2. พนักงานบริษัทเอกชน 3. นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา 4. กิจการส่วนตัว/ค้าขาย 5. แม่บ้าน 6. งานบริการรับจ้าง/รับจ้างทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่ง เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-30 ปี โดยมีระดับการศึกษาในชั้นปริญญาตรีมากที่สุดและส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ในระดับมาก โดยความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวโทรทัศน์นั้น จะชมเป็นประจำทุกวัน สำหรับปริมาณเวลาในการเปิดรับข่าวโทรทัศน์นั้น จะใช้เวลาในการชมมากกว่า 30 นาที - 1 ชั่วโมง

โดยผู้ชมเกือบครึ่งหนึ่ง จะเปิดรับชมข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำ ในช่วงเวลา 18.45 - 20.30 น. มากที่สุด รองลงมาคือ ข่าวสั้นที่เสนอในแต่ละช่วง สถานีโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งเปิดชมข่าวโทรทัศน์คือ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 เหตุผลที่เลือกชมช่อง 7 ก็เพราะเสนอข่าวได้รวดเร็วทันเหตุการณ์ ซึ่งเหตุผลข้อนี้เป็นเหตุผลที่เหมือนกับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกชมข่าวโทรทัศน์จากช่อง 3 ผู้ชมที่เลือกชมข่าวโทรทัศน์จากช่อง 9 และช่อง 5 ให้เหตุผลที่เลือกชมว่า มีการเสนอเนื้อหา รายละเอียดต่าง ๆ ได้เจาะลึกดี ส่วนช่อง 11 ซึ่งมีผู้เลือกชมน้อยที่สุด ได้ให้เหตุผลในการชมว่า ช่อง 11 เป็นสถานีโทรทัศน์ที่เสนอข่าวมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด โดยผู้ชมส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดจะเปิดรับชมข่าวโทรทัศน์ที่บ้าน

ประเภทของข่าวที่กลุ่มตัวอย่างชอบชมมากที่สุด 3 อันดับ คือ

- อันดับที่ 1 ข่าวการเมือง/รัฐบาลในประเทศ
- อันดับที่ 2 ข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียม
- อันดับที่ 3 ข่าวบันเทิง ศิลปะ วัฒนธรรม

เหตุผลของการชมข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็เพื่อ ต้องการที่จะทราบความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ รองลงมาคือ ก็เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รับไปใช้ในการสนทนาพูดคุยกับบุคคลอื่น ๆ ฯลฯ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การนำสิ่งที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

ผลการวิจัย การนำสิ่งที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ใน ภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 เมื่อนำมาพิจารณาในแต่ละด้านจะเห็นว่าการนำไปใช้ประโยชน์เรียงตามลำดับ ดังนี้กลุ่มตัวอย่างชมข่าวโทรทัศน์ ก็เพื่อช่วยให้มีข้อมูลนำไปพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 การชมข่าวโทรทัศน์ช่วยให้มีความสนใจ แสวงหาความรู้ ข้อมูล ในเรื่องต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 การชมข่าวโทรทัศน์ช่วยพัฒนาการใช้ภาษาพูดและเขียนให้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.24 การชมข่าวโทรทัศน์ช่วยส่งเสริมให้รักกีฬา รู้จักออกกำลังกายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 การชมข่าวโทรทัศน์ช่วยให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.11 และในด้านอื่น ๆ ก็มีค่าเฉลี่ยการนำไปใช้ประโยชน์เรียงตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจที่ได้รับจากการเปิดรับข่าวโทรทัศน์

ผลการวิจัย ความพึงพอใจที่ได้รับจากการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านการเรียนรู้ข้อมูล ข่าวสารในเรื่องต่าง ๆ เพื่อเสริมความรู้รอบตัวให้มากยิ่งขึ้น มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงถึง 3.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างดูรายการข่าวโทรทัศน์เป็นกิจวัตรประจำวันอยู่แล้ว จนติดเป็นนิสัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ความพึงพอใจในด้านที่ทำให้ทราบถึง ความเจริญก้าวหน้าทางทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารคมนาคม ค่าเฉลี่ยคือ 3.54 ความพึงพอใจในด้านที่ทำให้ทราบว่า มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ค่าเฉลี่ยคือ 3.46 ความพึงพอใจจากการชมข่าวโทรทัศน์ ทำให้ทราบข่าวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัญหาที่ทุกคนกำลังตื่นตัว เช่น ปัญหามลพิษทางอากาศในกรุงเทพมหานคร พบว่ามีค่าเฉลี่ย 3.35 และด้านอื่น ๆ ก็มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเรียงตามลำดับ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ ปรากฏผลดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกันมี การเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์แตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า

1.1 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีการเปิดรับข่าวโทรทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.3 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีการศึกษาต่างกัน มีการเปิดรับข่าวโทรทัศน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 โดยประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จะเปิดชมข่าวโทรทัศน์ มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา ปวส ส่วนกลุ่มอื่นไม่มีความแตกต่างกัน

1.4 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับข่าวโทรทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 โดยประชาชนที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ราชการ จะมีการเปิดรับชมข่าวโทรทัศน์ มากกว่ากลุ่ม นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา งานบริการรับจ้างทั่วไปและกลุ่มแม่บ้าน ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

1.5 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่างกันมีการเปิดรับข่าวโทรทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 โดยประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จะมีการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 . ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข่าวโทรทัศน์แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มี เพศ ต่างกัน มีการนำสิ่งที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 โดยเพศหญิงมีการนำไปใช้ประโยชน์มากกว่าเพศชาย

2.2 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มี อายุ ต่างกัน มีการนำสิ่งที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีการศึกษาต่างกัน มีการนำสิ่งที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 โดยกลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการนำไปใช้ประโยชน์มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ประถมศึกษาปีที่ 1-6 มัธยมศึกษา/

ปวช/ปวท และกลุ่มอนุปริญญา/ปวส ส่วนกลุ่มอื่น ๆ มีการนำไปใช้ประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

2.4 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มี อาชีพ ต่างกัน มีการนำสิ่งที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยประชาชนที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจและราชการ มีการนำไปใช้ประโยชน์ มากกว่า พนักงานบริษัท เอกชน นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา กิจการส่วนตัว/ค้าขาย แม่บ้าน งานบริการ/รับจ้างทั่วไป ส่วนกลุ่มที่ประกอบอาชีพงานบริการรับจ้างทั่วไป มีการนำไปใช้ประโยชน์น้อยกว่าทุกอาชีพ

2.5 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่างกัน มีการนำสิ่งที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท มีการนำไปใช้ประโยชน์มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และมากกว่า 20,001 ขึ้นไป กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท มีการนำไปใช้ประโยชน์มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนกลุ่มอื่น ๆ มีการนำไปใช้ประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

2.6 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชาย

2.7 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.8 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ประถมศึกษา 1-6 อนุปริญญา/ปวส มัธยมศึกษา/ปวช/ปวท และกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ส่วนกลุ่มอื่น ๆ มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

2.9 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 โดยกลุ่มประชาชนที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการมีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มงานบริการรับจ้างทั่วไป แม่บ้าน นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา กิจการส่วนตัว/ค้าขาย และกลุ่มงานบริการ/รับจ้าง ทั่วไป มีความพึงพอใจน้อยกว่า กลุ่มแม่บ้าน นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา กิจการส่วนตัว/ค้าขาย พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ราชการ

2.10 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 โดยกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 5,001-10000 บาท มีความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนกลุ่มอื่น ๆ มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 การเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ ซึ่งได้มาจากความบ่อยครั้ง และปริมาณเวลาที่ใช้ในการชมข่าวโทรทัศน์ กับการนำไปใช้ประโยชน์ พบว่ามีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก กล่าวคือ ประชาชนที่มีการเปิดชมรายการข่าวโทรทัศน์ในระดับมาก จะมีการนำไปใช้ประโยชน์มาก ส่วนประชาชนที่มีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์ในระดับน้อยจะมีการนำไปใช้ประโยชน์น้อยด้วยเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตาม ค่าสหสัมพันธ์ที่ได้อยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ พบว่ามีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก กล่าวคือ ประชาชนที่มีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์ในระดับมาก ก็จะมีความพึงพอใจมาก ส่วนประชาชนที่มีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์น้อยก็จะมีความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์น้อยด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยข้างต้น สามารถนำมาอภิปรายได้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

รายการข่าวโทรทัศน์ เป็นรายการหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจติดตามชม ไม่น้อยไปกว่ารายการประเภทที่ให้ความบันเทิง เช่น ละคร เกมส์โชว์ เพลง เป็นต้น จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ จะเปิดชมข่าวโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ และ สุพิศตรา เพชรมณี (2526) ที่ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของ สื่อมวลชนที่มีต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่พบว่าคนกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์ทุกวันหรือเกือบทุกวัน รายการที่นิยมดูเป็นประจำคือ ภาพยนตร์ ละคร รองลงมาคือ ข่าวสารคดี ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากคนกรุงเทพฯ ยังต้องการ ใช้สื่อเพื่อความเพลิดเพลินภายหลังจากสภาวะตึงเครียดในขณะประกอบอาชีพมา ทั้งวัน รายการบันเทิงจึงเป็นรายการที่คนชอบดูมาก เพราะให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน แต่รายการข่าวความรู้เป็นรายการที่ดูเป็นประจำเพราะให้ความรู้ และจากงานวิจัยของ จตุพร ทองอ่อน (2533) เรื่อง ความสนใจในการชม และการนำข่าวโทรทัศน์ไปใช้ในการสอนของครู ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน กรุงเทพมหานคร จะเห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วครูจะชมข่าวโทรทัศน์เกือบจะทุกวัน คือประมาณ 4-5 วันต่อสัปดาห์ และใช้เวลาชมประมาณ 1 ชั่วโมง ในช่วง 19.30-21.00 น. ซึ่งการที่ประชาชนส่วนใหญ่เปิดชมข่าวโทรทัศน์เป็นประจำ- ทุกวัน อาจเกิดจากความเคยชินที่ได้ทำทุกวันจนติดเป็นนิสัย ซึ่งสอดคล้องกับ แนวความคิดเกี่ยวกับ แรงจูงใจของผู้รับสารแนวหนึ่ง ซึ่งมีความเชื่อว่าพฤติกรรม การเปิดรับสื่อ (Media Exposure) เป็นพฤติกรรมที่ปราศจากแรงจูงใจ แต่เป็น สิ่งที่เกิดจากความเคยชินเป็นนิสัย หรือเป็นไปโดยไม่ได้ตั้งใจมากกว่า (ชิบ จิตนิยม, 2534)

จากการสำรวจเกี่ยวกับสื่อมวลชน (วิทยุ โทรทัศน์) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2532 พบว่า ชาวโทรทัศน์เป็นรายการที่มีผู้ชมมากที่สุดเป็นอันดับ 1 โดยเฉพาะชาวประจำวันช่วง 2 ทุ่ม (ปัจจุบันเริ่มเสนอข่าวในเวลา 18.45 น. เป็นต้นไป) ทั้งในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลทั่วราชอาณาจักร โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร มีการชมข่าว 2 ทุ่ม สูงถึงร้อยละ 92.9 และตรงกับงานวิจัยของ ดารณี ถนอม (2533) ที่ว่า ประเภทของรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ประชาชนในกรุงเทพมหานคร ชอบและสนใจมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งคือ ข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไป

สถานีโทรทัศน์ที่ประชาชนส่วนใหญ่เลือกชมรายการข่าว คือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เหตุผลที่เลือกชมข่าวช่อง 7 ก็คือ เสนอข่าวได้รวดเร็วทันใจซึ่งตรงกับรายงานการวิจัยเรื่องการเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย ที่คนไทยต้องการ ของคณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2535) ก็พบว่าช่อง 7 เป็นสถานีที่มีผู้เลือกชมข่าวโทรทัศน์มากที่สุด ช่วงเวลาในการชมข่าวเป็นประจำคือ ข่าวภาค 20.00 น. และงานวิจัยของ จตุพร ทองอ่อน (2533) ที่ว่าสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เป็นสถานีที่ครูส่วนใหญ่ชมข่าวโทรทัศน์ สาเหตุที่ครูเลือกชมข่าวจากสถานีนี้ก็เพราะ รายการข่าวจากช่อง 7 เสนอข่าวที่รวดเร็ว ทันใจ และงานวิจัยของภักธิดา พันธุมเสน (2536) เรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อมวลชนของนักเรียนโรงเรียนสตรีนันทบุรี ปีการศึกษา 2535 ก็พบว่า นักเรียนเกือบทั้งหมดเปิดชมข่าวจากโทรทัศน์เป็นประจำหรือเกือบประจำโดยส่วนใหญ่ นักเรียนจะชมข่าวจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 และ 7 นอกจากนั้นงานวิจัยของ สุนารี ประสานเสริมส่ง (2537) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารและทัศนคติที่มีต่อน้ำมันไร้สารตะกั่วของผู้เลือกใช้น้ำมันเบนซิน สำหรับรถยนต์หนึ่งส่วนบุคคล ในเขต กทม. (2537) ในส่วนของการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชน พบว่า รายการโทรทัศน์ที่ประชาชนนิยมดูเป็นประจำคือ ข่าวประจำวัน (เวลา 19.00-20.30 น. โดยประมาณ) และนิยมดูข่าวช่อง 7 มากที่สุด ซึ่งจะเห็นว่า การที่ประชาชนส่วนใหญ่เลือกชมข่าวจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 อาจจะเป็นเพราะ ช่อง 7 มีการเสนอข่าวได้

หลากหลาย มีเครือข่ายมาก จึงสามารถเสนอข่าวได้รวดเร็ว จากทั่วทุกภูมิภาค ในประเทศไทยซึ่งเป็นสถานีแรกที่เริ่มมีการรายงานสดจากภูมิภาคเข้าสู่ส่วนกลาง จึงทำให้ประชาชนได้รับทราบเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันที จากการเสนอข่าวได้รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ของช่อง 7 จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่เลือกชมข่าวจากช่อง 7 มากกว่าช่องอื่น ๆ

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ผู้ผู้ชมสามารถจะแสวงหาข่าวสาร หรือรับรู้ข่าวสารจากสถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 ช่อง ได้ตั้งแต่เวลา 06.00 น. ไปจนถึงเวลา 24.00 น. และในรอบ 24 ชั่วโมง ผู้ดูหรือผู้ชมได้รับรู้ข่าวสารจากรายการข่าวโทรทัศน์ช่วงเวลาที่ยาวที่สุดคือ ข่าวภาคค่ำ (ดวงทิพย์ วรพันธ์, 2532) ซึ่งก็ตรงกับรายงานวิจัยส่วนใหญ่ที่พบว่า ช่วงเวลาการรับชมรายการข่าวเป็นประจำคือ ข่าวประจำวันภาคค่ำ สาเหตุสำคัญที่ทำให้ข่าวภาคค่ำมีผู้ชมมากกว่าข่าวช่วงอื่น ๆ อาจจะเป็นเพราะวิถีการดำเนินชีวิตของคนกรุงเทพฯ ที่จะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงาน ต้องออกทำงานแต่เช้า กลับบ้านดึก โอกาสที่จะดูข่าวในช่วงเช้าหรือช่วงกลางวันจึงเป็นไปได้น้อยมาก หรือในปัจจุบันแต่ละสถานีมีการเปลี่ยนแปลงเวลาของการเสนอข่าวให้เร็วขึ้น เป็นเวลา 18.45 น. หรือ 19.00 น. ซึ่งช่วงเวลานี้คนทำงานส่วนใหญ่ยังอยู่บนท้องถนนยังไม่ถึงบ้าน จึงทำให้บางคนต้องพลาดโอกาสในการติดตามข่าวสารจากข่าวโทรทัศน์ไป เลยอาจจะหันไปหาสื่อประเภทอื่น ๆ แทน เช่น ฟังข่าววิทยุ หรืออ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ ดังที่ โบการ์ต (Bogart, 1965) ได้กล่าวถึงตัวแปรสภาพแวดล้อมภายนอกเช่น Work Schedule ตารางเวลาของการทำงาน และมีสื่ออยู่ใกล้ตัว (Availability of Certain Media) ที่อาจมีอิทธิพลในการเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ (Media Exposure) มากกว่าตัวแปรแรงจูงใจของบุคคล

เหตุผลสำคัญที่ประชาชนเลือกชมข่าวโทรทัศน์ก็เพื่อต้องการทราบความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งรายการข่าวโทรทัศน์สามารถที่จะรายงานสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันทีทันเวลา ประชาชนจึงสามารถที่จะรับรู้

สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการ ความอยากรู้ อยากรู้เห็น ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน สำหรับเหตุผล รองลงไปก็เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการเปิดรับข่าวสารของบุคคลว่ามีสาเหตุมาจาก ความอยากรู้อยากเห็น และเพื่อประโยชน์ใช้สอยของตนเอง (Self- Aggrandizement) โดยผู้รับสารจะเปิดรับ และใช้ข่าวสารบางอย่างที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง เพื่อช่วยให้ความคิดของตนบรรลุผล เพื่อเสริมสร้างบารมี และเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน

ประเภทของข่าวที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ชอบดูมากที่สุด 3 อันดับคือ อันดับ 1 ข่าวการเมือง/รัฐบาลในประเทศ อันดับ 2 ข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียม อันดับ 3 ข่าวกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม สำหรับการเลือกข่าวการเมืองเป็นอันดับ 1 นั้น ตรงกับรายงานการวิจัยเรื่อง การเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยที่คนไทยต้องการ (2535) ประเภทของข่าวที่ครูในกรุงเทพมหานครสนใจติดตามชมมาก โดยเฉพาะที่เป็นอันดับต้นๆ คือ ข่าวต่างประเทศ ข่าวการเมือง ข่าวในพระราชสำนัก(จุดพร ทองอุ่น, 2533) นอกจากนั้นภักธิดา พันธุมเสน (2536) ได้ทำการศึกษากการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากสื่อมวลชนของนักเรียน โรงเรียนสตรีรัตนบุรีพบว่าประเภทข่าวที่นักเรียนชอบและสนใจเปิดรับมากที่สุดคือข่าวอุบัติเหตุ/อาชญากรรม ข่าวกีฬา ข่าวกีฬา ข่าวต่างประเทศและงานวิจัยของกมลวรรณ โล่ห์ลีวานนท์ (2534) เรื่องความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ กับทัศนคติความรุนแรงของนักเรียนมัธยมปลาย พบว่านักเรียนชอบชมข่าวศิลปะ/วัฒนธรรม/บันเทิง ข่าวกีฬา ข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียมมากตามลำดับ จะเห็นว่าจากการสำรวจ เยาวชนจะติดตามชมข่าวที่ให้ความบันเทิง ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวกีฬา ซึ่งจัดว่าเป็นข่าวเบา (Softnews) มากกว่าข่าวนัก ซึ่งเน้นเนื้อหาทางด้านข่าวรัฐบาล การเมืองและจากงานวิจัยครั้งนี้ ข่าวการเมือง/รัฐบาลในประเทศ มีผู้ติดตามชมมาก อาจจะเนื่องมาจาก ข่าวประเภทนี้มีการเสนอเป็นประจำ และมีปริมาณการเสนอมากกว่าข่าวประเภทอื่น ๆ ทั้งจากการสำรวจเนื้อหาของข่าวเสนอข่าวในหนึ่งสัปดาห์

ของสถานีโทรทัศน์ส่วนใหญ่จะเสนอข่าวหนักมากกว่าข่าวเบา ในสัดส่วนประมาณ 2:1 (ดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2532) และมีการนำเสนอ จัดลำดับความสำคัญของ ข่าวการเมือง รัฐบาลอยู่ในลำดับแรก ๆ ก่อนข่าวประเภทอื่น ๆ นอกจากนั้น อาจจะเป็นไปได้ว่า ประชาชนมีการตื่นตัว เริ่มหันมาให้ความสนใจต่อความมั่นคง ปลอดภัย สภาพความเป็นอยู่ของตนเองมากขึ้น ซึ่งข่าวประเภทนี้มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องต่อการดำเนินชีวิต และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ตามไปด้วย ดังนั้นจึงอาจจะกล่าวได้ว่า ประชาชนเลือกรับข่าวสารโดยเริ่มจาก สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเองที่สุด ไปจนถึงสิ่งที่อยู่ห่างตัวเอง เหตุการณ์ต่าง ๆ มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สมมุติฐานข้อที่ 1 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ แตกต่างกัน

จากการศึกษาลักษณะทางประชากรของประชาชนในกรุงเทพมหานครกับการเปิดชมรายการข่าวโทรทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน จะมีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์แตกต่างกัน ไปด้วย ส่วนตัวแปรด้านอายุนั้นไม่พบความแตกต่าง ซึ่งตามทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences Theory) ของ บอลล์-โคคิชและ เดอเฟลอร์ (Ball Rokeach and Defleur, 1976) ที่ว่า บุคคลจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของ บุคลิกภาพ ทัศนคติ สติปัญญา ความรู้ และความสนใจ นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับสถานภาพทางสังคม และวัฒนธรรมของแต่ละบุคคลด้วย ซึ่ง โครงสร้างต่าง ๆ เหล่านี้ จะมีส่วนสำคัญต่อการกำหนดพฤติกรรมของการรับรู้ หรือการเรียนรู้ของมนุษย์ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการรับข่าวสารที่แตกต่าง กัน และจากแนวคิดด้านประชากรศาสตร์ที่ว่า คนที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่ แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย พฤติกรรมที่แตกต่างกันยังรวมถึง การเลือกใช้สื่อ หรือการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ตามความต้องการของ

แต่ละคนเนื่องจากแต่ละคนที่อยู่ในแต่ละกลุ่มประชากรย่อมมีกิจกรรม การดำเนินชีวิต ตลอดจนการใช้เวลาว่างที่แตกต่างกัน (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534) ดังนั้นจึงสามารถวิเคราะห์ความแตกต่างของลักษณะทางประชากรกับการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ได้ดังนี้

- ความแตกต่างของเพศ ผลการวิจัยพบว่า เพศชายและเพศหญิงมีการเปิดรับข่าวโทรทัศน์แตกต่างกัน โดยเพศหญิงจะมีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์มากกว่าเพศชาย ซึ่งอาจจะเป็นเพราะอุปนิสัยของผู้หญิงเอง ที่มักจะใช้เวลาว่างในการดูโทรทัศน์มากกว่าผู้ชาย จากการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนพบว่า เพศหญิงใช้เวลาในการดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่าเพศชาย (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา สัญญาวิวัฒน์ และสุพิศตรา เพชรมณี (2526) ที่พบว่าเพศหญิงจะใช้เวลาว่างด้วยการดูโทรทัศน์มากกว่าเพศชาย

- ความแตกต่างของอายุ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ไม่ว่าผู้ชมจะมีอายุมากหรือน้อย ก็จะมีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์เหมือน ๆ กัน จากการศึกษาการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากสื่อมวลชนของนักเรียนโรงเรียนสตรี นนทบุรี ของ ภัทธิดา พันธุมเสน (2536) ก็พบว่านักเรียนส่วนใหญ่จะเปิดรับชมข่าวจากสื่อโทรทัศน์เป็นประจำ หรือเกือบประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวภาคค่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นในปัจจุบันมีความสนใจ และแสวงหาข่าวสารที่เน้นสาระมากขึ้น รายการข่าวโทรทัศน์จึงไม่ใช่รายการที่มีแต่คนแก่ดูเท่านั้น จากผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพงศ์ ระรวยทรง (2535) เรื่องพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติต่อการเสนอข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวต่างประเทศทางหนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ ไม่มีความแตกต่างกันในระหว่างกลุ่มอายุที่ต่างกันและงานวิจัยของ ชิป จิตนิยม (2534) ก็พบเช่นกันว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการของไอบีซีเคเบิลทีวี

- ความแตกต่างของระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์แตกต่างกันคือผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จะเปิดชมข่าวโทรทัศน์มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเซียร์ส และฟรีดแมน (Sears and Freedmen, 1967) พบว่า กลุ่มตัวแปรทางด้านบุคคลที่เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนที่ดีที่สุดคือ ระดับการศึกษา และระดับชั้นทางสังคม (ใช้อาชีพเป็นเครื่องชี้ได้)

นอกจากนั้น โรบินสัน (Robinson, 1972) ก็ยังพบว่า ระดับการศึกษาของผู้รับสาร มีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อ และระดับความรู้ทางด้านข้อมูลข่าวสารของบุคคล โดยกลุ่มคนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีการใช้สื่อ และมีระดับความรู้ในเรื่องข้อมูล ข่าวสาร แตกต่างกันไปด้วย กล่าวคือ กลุ่มคนที่มีความรู้สูง เป็นกลุ่มคนที่มีความรู้ด้านข้อมูลสารคดี และจะเพิ่มพูนความรู้ทางด้านนี้ของตนให้มากขึ้นโดยการใช้สื่อมวลชน จะเห็นได้ว่า ตัวแปรการศึกษามีอิทธิพลต่อการเปิดชมข่าวโทรทัศน์ ยิ่งมีการศึกษาสูง ก็จะมีการเลือกเปิดรับเนื้อหาที่มีสาระดังที่ Steiner, 1963 (อ้างแล้วใน ยุกต เบ็ญจรงค์กิจ, 2534) ก็ได้ทำการศึกษาแล้วพบว่า คนที่มีการศึกษาสูงและอายุมาก นิยมเปิดรับข่าวและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาธารณชนมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาน้อยและอายุน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อลีน และไบบายส์ (Allen and Bielby, 1979) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยทางด้านลักษณะประชากร ลักษณะของเศรษฐกิจสังคม ที่กำหนดทัศนคติพฤติกรรมการเปิดรับโทรทัศน์ (Television Exposure) ของคนผิวดำผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทางด้านปัจจัยประชากรที่งานวิจัยชิ้นนี้ค้นพบว่าเป็นตัวที่สามารถทำนายการเปิดรับสารจากโทรทัศน์ของคนผิวดำมากที่สุดคือ คนผิวดำที่มีการศึกษาสูง จะชมรายการเกี่ยวกับสาธารณะมากกว่า และงานวิจัยของแม็คคอมบ์ และมัลลินส์ (McCombs and Mullins, 1973) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการใช้สื่อมวลชน และความสนใจทางการเมือง พบว่า การศึกษามีความสัมพันธ์โดยตรงกับการใช้สื่อมวลชน และจากการศึกษาของ เซลฟ์ (Self, 1988) ก็ได้ยืนยันว่า การศึกษาและรายได้เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายพฤติกรรมการเลือกใช้สื่อ นอกจากนี้ การศึกษาของ อารยา ศุภทรมงคล (2535) ก็พบว่า

ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีการศึกษาดูกัน มีการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อโทรทัศน์แตกต่างกันด้วย และ ชิบ จิตนิยม (2534) ก็แสดงให้เห็นว่า การศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการของไอบีซีเคเบิลทีวี โดยผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูง จะเปิดรับชมรายการของไอบีซีเคเบิลทีวี มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า

- ความแตกต่างระหว่างอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า อาชีพแตกต่างกันมีผลต่อการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ โดยประชาชนที่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการ จะมีการเปิดรับโทรทัศน์มากกว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้ที่มีอาชีพงานบริการ รับจ้างทั่วไป และกลุ่มแม่บ้าน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการ ลักษณะของงานจะเป็นงานที่ต้องติดต่อใช้ข้อมูล ดังนั้นจึงมักถูกผลักดันให้มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้หาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ การเปิดรับข่าวสารจึงจำเป็นสำหรับผู้รับสารกลุ่มนี้มากกว่า (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534) กลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งอยู่ในวัยที่ชอบเปิดรับสื่อที่เน้นความบันเทิง เช่น ฟังเพลง หรือดูภาพยนตร์ ผู้ที่ประกอบอาชีพงานบริการ รับจ้างทั่วไปส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีการศึกษาน้อย รายได้ต่ำ ลักษณะงานจึงไม่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลในการนำไปประกอบอาชีพมากเท่ากับพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ ซึ่งตรงกับการศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนที่มีต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครของ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ และ สุพัตรา เพชรมณี (2526) ที่ว่า อาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทห้างร้าน ชอบดูข่าวสารคดีเป็นอันดับแรกในอัตราที่สูงกว่าอาชีพอื่น ๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพลิน ศศิธนากรแก้ว (2537) เรื่อง การเปิดรับข่าวสารสิ่งแวดลอมทางโทรทัศน์ ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประชาชนในกรุงเทพฯ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารสิ่งแวดลอมทางโทรทัศน์แตกต่างกัน ส่วนผู้ที่เป็นแม่บ้านจากงานวิจัยที่ผ่านมาจะเห็นว่า จะนิยมชมละครที่เน้นความเพลิดเพลิน บันเทิง มากกว่าการชมรายการที่เน้นเนื้อหาสาระ เช่น รายการข่าว เนื่องจากความ

จำเป็นที่จะไปใช้ในการประกอบอาชีพนั้นน้อยกว่าพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ราชการ
 ดังนั้น การที่ประชาชนมีอาชีพต่างกัน ทำให้มีประสบการณ์ต่างกันไป การเปิด
 รับสื่อจึงแตกต่างกันไปตามความจำเป็น และโอกาสในการใช้สื่อ ยิ่งผู้ที่มีอาชีพ
 การงานดี ระดับการศึกษาสูง การเปิดรับข่าวสารจึงยิ่งมีความสำคัญซึ่งสอดคล้อง
 กับงานวิจัยของ คีริชช คีริกายะ (2525) ได้ศึกษาสื่อมวลชนเพื่อการพัฒนาใน
 เขตเมืองปนชนบท พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับสื่อมวลชน
 แตกต่างกัน และงานวิจัยของ สุภารักษ์ จตุระกุล (2537) ที่พบเช่นกันว่า
 อาชีพแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน

- ความแตกต่างของรายได้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีรายได้ต่างกันจะ
 มีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์แตกต่างกัน โดยประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง 5,001-
 10,000 บาทจะมีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท
 ซึ่งจากการสังเกตพบว่า ถึงแม้ว่าจะมีความต่างกันในการชมข่าวโทรทัศน์ แต่
 ระดับรายได้ที่ต่างกันนั้น เป็นระดับที่ไม่ได้ห่างกันมากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นรายได้
 น้อยถึงปานกลาง การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของบุคคลโดยอาศัยตัวแปร
 รายได้นั้น มักจะดูไปพร้อมกับระดับการศึกษา ผู้ที่มีฐานะดี การศึกษาสูง ก็จะเปิด
 รับข่าวสารที่เป็นเนื้อหาสาระมากกว่าความบันเทิง ซึ่งตรงกับการศึกษาของ
 McNelly และคณะ (1968) อ้างแล้วใน ยุกล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534 ที่ว่า คนที่
 มีฐานะดีและมีการศึกษาสูง เป็นกลุ่มคนที่ได้รับข่าวสารที่มีเนื้อหาสาระจากสื่อมวลชน
 มากที่สุดและการศึกษาของสัญญา สัญญาวิวัฒน์ และสุพัตรา เพชรมณี (2526)
 พบว่า รายการที่ประชาชนในกรุงเทพฯ ชอบดูนั้น กลุ่มที่มีรายได้สูงกว่าจะมีอัตรา
 ร้อยละที่ดูรายการข่าวสารคดี มากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำ ซึ่งจะชอบดูรายการบันเทิง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ลักษณะทางประชากรคือ เพศ ระดับ
 การศึกษา อาชีพและระดับรายได้ ยกเว้นตัวแปรอายุ มีความแตกต่างกันในการ
 เปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ ส่วนปริมาณเวลาที่ใช้ในการชม และความบ่อยครั้ง
 ในการชมข่าวโทรทัศน์ ของแต่ละตัวแปรตามลักษณะทางประชากร ส่วนใหญ่จะ

เปิดชมข่าวโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน แต่ปริมาณเวลาที่ใช้ก็แตกต่างกันไปตามช่วงเวลาที่สะดวก และความตั้งใจในการชมของแต่ละบุคคลว่า มีความต้องการนำไปใช้ประโยชน์มากน้อยแตกต่างกันอย่างไร ดังที่จะกล่าวในตอนต่อไป

สมมุติฐานที่ 2 ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีการนำไปใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมรายการข่าวโทรทัศน์ แตกต่างกัน ยกเว้นตัวแปรเดียวคือ อายุ ซึ่งไม่พบความแตกต่างของการนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจระหว่างอายุที่ต่างกัน

การที่ประชาชนแต่ละกลุ่ม มีการนำไปใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ส่วนหนึ่งอาจจะมาจากความต้องการเพื่อนำไปสนองความพึงพอใจของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน อาทิเช่น ตัวแปรด้านการศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จะมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ถ้าจะดูการประกอบอาชีพของแต่ละบุคคล ผู้ที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจและรับราชการ ก็จะมีการนำไปใช้ประโยชน์และความพึงพอใจมากกว่าอาชีพอื่นๆ จะสังเกตเห็นได้ว่า ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้มีการรับรู้ ความสนใจในเนื้อหาสาระที่น่าเสนอได้ดี ตามทัวไปแล้ว ผู้ที่มีการศึกษาสูงก็จะประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถไปด้วย จึงจำเป็นที่จะต้องมีการรับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เป็นผู้รอบรู้ทันสมัยอยู่เสมอ มีการนำข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านนำไปพูดคุย สนทนากับเพื่อนร่วมงาน และบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไป

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเปิดรับชมรายการข่าวโทรทัศน์ของประชาชน จะขึ้นอยู่กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสิ่งที่ได้รับจากรายการข่าว และการนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจนั้นก็แตกต่างกันไปตามแต่ละเพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และการ ได้รับความพึงพอใจ (The Uses and Gratifications Approach) ที่ แคทซ์ (Katz, 1974) ได้กล่าวไว้ว่า (1) สภาวะทางสังคมและจิตใจ ก่อให้เกิด (2) ความต้องการของบุคคล และเกิดมี (3) การคาดคะเนความพึงพอใจ จากสื่อ แล้วนำไปสู่ (4) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อ อันก่อให้เกิดผลคือ (5) การได้รับความพึงพอใจ และ (6) ผลอื่นๆ ที่ตามมา ซึ่งอาจจะไม่ใช่ผลที่ตั้งเจตนาไว้ก็ได้ ซึ่งจากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้สรุปตามทฤษฎีได้ดังนี้

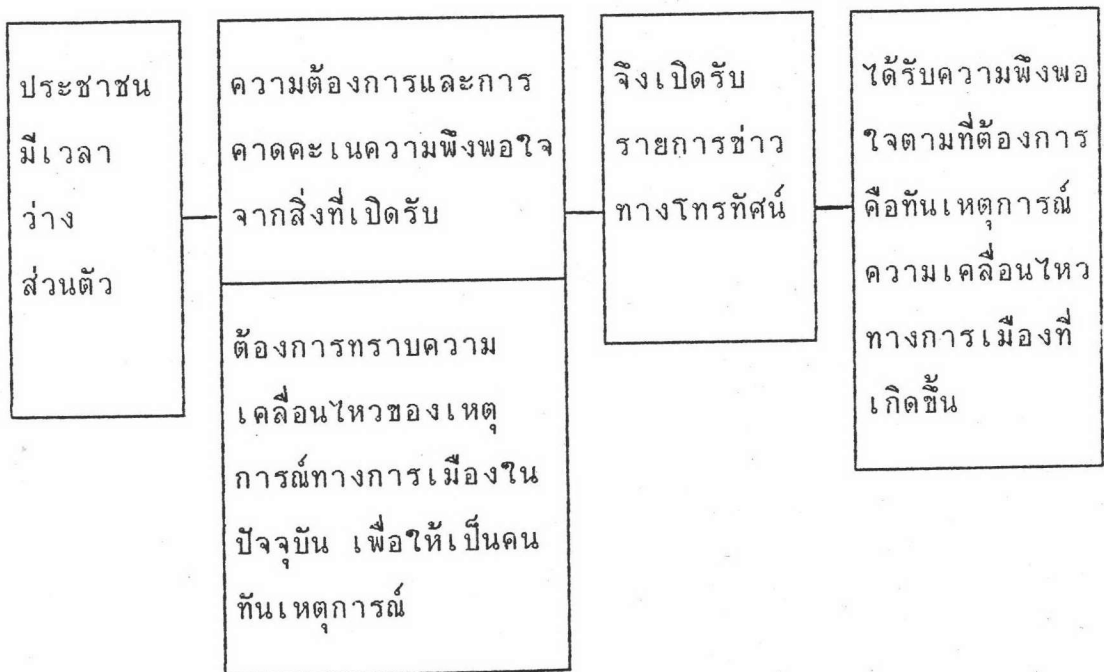
ลักษณะทางประชากรของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดความ ต้องการ และการคาดคะเนความพอใจจากสื่อที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นสาเหตุ ที่ก่อให้เกิด การเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ที่แตกต่างกันด้วย กล่าวคือ เพศหญิง มีการเปิดรับข่าวโทรทัศน์มากกว่าเพศชาย ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการ เปิดชมข่าวโทรทัศน์มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา ผู้ที่ประกอบอาชีพเป็น พนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการ มีการเปิดรับชมข่าวโทรทัศน์มากกว่านักเรียน นิสิต นักศึกษา แม่บ้าน และผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รวมทั้งผู้มีรายได้ ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จะมีการเปิดชมข่าวโทรทัศน์มากกว่าประชาชน ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ก่อให้เกิด ความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ที่แตกต่างกัน โดยประชาชนที่เปิด ชมข่าวโทรทัศน์มาก ก็จะมี ความพึงพอใจมาก ส่วนประชาชนที่มีการเปิดชมข่าว โทรทัศน์น้อย ก็จะมี ความพึงพอใจต่อข่าวสารที่ได้รับน้อยตามไปด้วย รวมทั้ง ประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน ก็มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ แตกต่างกันไปด้วย โดยที่ประชาชนที่เป็นเพศหญิง มีการใช้ประโยชน์และความ พึงพอใจมากกว่าเพศชาย กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีจะมีการใช้ประโยชน์ และ ความพึงพอใจมากกว่า ผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ, ประถมศึกษา 1-6,

มัธยมศึกษา, อนุปริญญา/ปวส ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการ จะมีการนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ และประชาชนที่มีรายได้น้อยก็จะมี การนำไปใช้ประโยชน์และมีความพึงพอใจ มากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย โดยการ ใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ของ ประชาชนที่ทำการศึกษาค้นคว้าพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และนำสิ่งที่ได้รับจากการชมรายการข่าวโทรทัศน์ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าประชาชนแต่ละคน เลือกบริโภคสื่อมวลชนตาม ความต้องการหรือแรงจูงใจของผู้รับสารเอง และย่อมมีวัตถุประสงค์ มีความ ตั้งใจ และต้องการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชน เพื่อสนองความพึงพอใจของตน เองด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน

ซึ่งสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยมาประยุกต์ตามแนวทฤษฎีการใช้ ประโยชน์ และการได้รับความพึงพอใจดังนี้

ภาพที่ 2 แบบจำลององค์ประกอบของตัวแปรที่ศึกษา

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประชาชนในฐานะผู้รับสาร จะเป็นผู้เลือกเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ตามความสนใจ ความต้องการของตนเอง ซึ่งปริมาณการเปิดรับนั้นจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับภาระงานที่นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด รวมทั้งต้องการที่จะตอบสนองความพึงพอใจของตนเองในด้านใดบ้าง ซึ่งแต่ละคนก็จะมีความต้องการ ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์แตกต่างกันออกไป

สมมติฐานข้อ 3 การเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

การเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ โดยผู้ชมที่มีการเปิดรับชมข่าวโทรทัศน์มาก ซึ่งดูได้จากความบ่อยครั้ง และปริมาณเวลาที่ใช้ในการดูมาก ก็จะมีการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ มาก และก็จะมีความพึงพอใจมากเช่นกัน ส่วนผู้ชมที่มีการเปิดรับชมข่าวโทรทัศน์น้อย ก็จะมีการนำไปใช้ประโยชน์น้อย รวมทั้งมีความพึงพอใจน้อยด้วย และจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ชมข่าวโทรทัศน์เมื่อได้ชมแล้วได้นำไปใช้ประโยชน์ในด้าน การนำไปสนทนา พูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร กับบุคคลอื่น ๆ มากที่สุด ซึ่งอาจจะเนื่องมาจาก การนำไปสนทนาจะเป็นสื่อกลางในการเข้าร่วมกลุ่ม ทั้งจากเพื่อนที่ทำงาน เพื่อนที่โรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือเพื่อนข้างบ้าน การสร้างประเด็นในการเสนอข่าวของแต่ละสถานีจะนำไปสู่หัวข้อในการสนทนาในแต่ละวันของผู้ชม การวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะทำให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและเกิดความสัมพันธ์กันในกลุ่มต่อไป สำหรับในด้านความพึงพอใจของผู้ชมที่ได้จากการชมข่าวโทรทัศน์ จะเห็นได้ว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในด้านที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว ทำให้เสริมความรู้ให้มากขึ้น ซึ่งตามปกติ การเสนอข่าวโทรทัศน์ในปัจจุบันก็มีการนำเสนอข่าวในหลายๆ ด้าน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคมเทคโนโลยี อยู่แล้ว ก็เพื่อที่

จะทำให้ผู้ชมเป็นผู้ที่ทันเหตุการณ์ เท่าทันโลกอยู่ตลอดเวลา การดูข่าวโทรทัศน์ก็เปรียบเสมือนการศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต นั่นคือข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากการชมข่าวโทรทัศน์ จะเป็นสิ่งสำคัญต่อบุคคลตลอดชีวิต เพราะว่าการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือวิธีการต่างๆ ตามที่ได้เรียนมาจากระบบโรงเรียนนั้น ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งอาจล้าสมัย (ยงยุทธ รัชศาสตร์, 2530) จึงต้องอาศัยการเรียนรู้จากสื่อมวลชนแทน ดังนั้น การนำไปใช้ประโยชน์ในวงการสนทนา หรือการได้เรียนรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของประชาชนในการวิจัยครั้งนี้ จึงสอดคล้องกับแนวความคิดของ ซิลตัน อาร์บุช (Bush, 1954) ที่กล่าวว่า การที่ประชาชนอ่านหรือฟังข่าวนั้น เขามีเหตุผลที่น่าสนใจพอสรุปได้คือ ชาวสามารถสนับสนุนเขาที่วงสนทนา หรือการประชุมสัมมนา รวมทั้งทำให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันโลกทันเหตุการณ์ เมื่อเขาได้ติดต่อด้านธุรกิจ หรือสังคมภายนอก

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า ผู้ชมในฐานะผู้รับสาร ตามแนวทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ จะเป็นผู้เลือกเปิดรับรายการที่สนองความต้องการและให้ความพอใจแก่ตนเป็นหลัก การแสวงหาความพึงพอใจจะนำไปสู่การเปิดรับสื่อ และทำให้เกิดความพึงพอใจที่บุคคลได้รับ หรือเชื่อว่า จะได้รับในที่สุด บุคคลแต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์ มีความตั้งใจในการเปิดรับสื่อแตกต่างกันไป ดังนั้น การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจึงแตกต่างกันไปด้วย ดังที่ แคทซ์ และคณะ (Katz and Others, 1974) ได้ศึกษาทฤษฎีของการใช้สื่อเพื่อประโยชน์ และความพึงพอใจไว้ว่า สภาวะทางสังคม และจิตใจที่มีผลต่อความต้องการของบุคคล นำไปสู่การคาดคะเนเกี่ยวกับสื่อ และแหล่งที่มีนำไปสู่ความแตกต่างในการใช้สื่อ และพฤติกรรมอื่นๆ ของบุคคล ยังผลให้เกิดความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อ จะเห็นได้ว่า มนุษย์มีความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้นลักษณะของการใช้สื่อของบุคคลที่มีความต้องการไม่เหมือนกัน จะแตกต่างกันไป และท้ายที่สุด การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อที่ใช้จะแตกต่างกันไปด้วย

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าความต้องการของบุคคลในการเปิดรับข่าวโทรทัศน์แตกต่างกันทำให้ปริมาณความบ่อยครั้ง และการใช้เวลาในการชมข่าวโทรทัศน์ของแต่ละคน แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลทำให้มีการนำไปใช้ประโยชน์ และมีความพึงพอใจแตกต่างกันด้วย เช่น เมื่อบุคคลมีการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ในระดับมาก ก็จะมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข่าวโทรทัศน์มากด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับปาล์มกรีน และคณะ (Palmgreen and Other, 1979) ที่ได้ทำการวิจัยพบว่า การเลือกชมรายการข่าว มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังเกี่ยวกับผลตอบแทนความพึงพอใจที่ได้รับจากการชมโทรทัศน์ แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยในครั้งนี้ยังพบว่า ระดับความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวโทรทัศน์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจอยู่ในระดับกลาง ซึ่งคงต้องอาศัยปัจจัยในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะคติ ความเชื่อ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ นำมาร่วมกันอธิบายความสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติม เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า รายการข่าวโทรทัศน์ เป็นรายการที่ประชาชนให้ความสนใจติดตามชมมาก ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตข่าวโทรทัศน์ ควรจะได้คำนึงถึง ความต้องการนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้ชม เพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงและคัดเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการผู้ชมให้ได้มากที่สุด จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่เปิดรับชมข่าวโทรทัศน์มีการนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปใช้ในการสนทนา พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในสังคมเพื่อเป็นเสริมความรู้ให้มากขึ้น มากที่สุด ส่วนด้านที่ประชาชนมีการนำไปใช้ประโยชน์และความพึงพอใจน้อยก็คือ ข่าวที่สะท้อนปัญหาของสังคมในปัจจุบัน และข่าวที่ช่วยให้ประชาชนได้ผ่อนคลายความตึงเครียด ดังนั้น เนื้อหาและรูปแบบการเสนอข่าวโทรทัศน์จึงควรเลือกเสนอเนื้อหาที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ข่าวสารที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ เพื่อให้ประชาชนเป็นคนรอบรู้กว้างขวาง ทันโลกให้มากขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนจะเปิดชมรายการข่าวโทรทัศน์ในช่วงเวลาภาคค่ำ มากที่สุด ดังนั้นผู้ผลิตข่าวโทรทัศน์จึงควรคำนึงถึงช่วงเวลาในการเสนอข่าวให้สอดคล้องกับเวลาที่ผู้ชมสะดวกจะชม เช่น ในปัจจุบันการนำเสนอข่าวภาคค่ำ จะเลื่อนเวลามาเร็วขึ้น เป็น 18.45 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ประชาชนบางส่วนยังกลับไม่ถึงบ้าน ทำให้พลาดโอกาสในการชมข่าวโทรทัศน์ไป ดังนั้นจึงควรมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องช่วงเวลาการนำเสนอข่าวที่ประชาชนต้องการ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการพิจารณาในการนำเสนอ เพื่อที่จะได้ให้ประชาชนได้รับข่าวสาร ความรู้ อย่างทั่วถึง

3. จากผลการวิจัย พบว่า ลักษณะทางประชากรของประชาชนที่แตกต่างกัน ทำให้มีการเปิดรับ การไปใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ แตกต่างกันออกไป ดังนั้น การนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ควรคำนึงถึงผู้ชมด้วย โดยควรที่จะมีการนำเสนอเนื้อหาของข่าวที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ เข้าถึงผู้ชม ซึ่งต่างก็มีความต้องการ และการนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในปัจจุบันแตกต่างกันไป เช่น ประชาชนที่ประกอบอาชีพงานบริการ / รับจ้างทั่วไปจะมีการนำไปใช้ประโยชน์น้อยกว่าอาชีพอื่นๆ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเนื้อหาที่ได้รับไม่สอดคล้องกับความจำเป็นในการนำไปใช้ในการทำงาน จึงควรมีการเสนอข่าวเกี่ยวกับการประกอบอาชีพใหม่ๆ ที่เขาสามารถนำไปประยุกต์และพัฒนาการงานให้ดีขึ้น

4. ควรมีการปรับปรุงวิธีการนำเสนอรูปแบบ และเนื้อหาของข่าวโทรทัศน์ให้ดูไม่เคร่งเครียดมากเกินไป เช่น เลือกเสนอข่าวสารที่เบา ๆ เน้นบันเทิงบ้าง เพื่อให้ประชาชนที่ต้องเผชิญกับปัญหาจากการทำงานมาทั้งวันได้ผ่อนคลาย ได้รับทั้งความรู้และความบันเทิงไปพร้อมกันด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษากลุ่มประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้นจึงควรมีการศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ กับประชาชนในจังหวัดอื่น ๆ ด้วย เพื่อจะได้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละท้องที่ อันจะเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงเนื้อหา การเสนอรายการข่าวให้เหมาะสมกับประชาชนในส่วนภูมิภาคด้วย
2. ควรที่จะมีการศึกษาประเด็นอื่นๆ เพื่อเติม เช่น การศึกษาทัศนคติของผู้ชมข่าวโทรทัศน์ต่อการเสนอข่าวโทรทัศน์ในปัจจุบัน การศึกษาความต้องการด้านเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอรายการข่าวของผู้ชมซึ่งจะได้นำไปปรับปรุงการรายงานข่าวให้มีคุณภาพ และตรงกับความต้องการของผู้ชมอย่างแท้จริง
3. การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึง การเปิดรับรายการข่าว-โทรทัศน์ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข่าวโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการศึกษาในลักษณะภาพรวมไม่ได้เห็นเนื้อหาด้านใดโดยเฉพาะ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเจาะลึกในเนื้อหาแต่ละประเภท เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ฯลฯ ลงไป เพื่อที่จะได้ทราบถึงรายละเอียดของการเปิดรับ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในเนื้อหาแต่ละด้านให้ชัดเจนยิ่งขึ้น